9. ఖనిజ వనరులు

1. **హెమటైట్, మాగ్నటైట్** శిలలలో ఇనుపధాతు నిక్షేపాలున్నాయి.
2. ఎక్కువగా ఇనుప ధాతు నిక్షేపాలు గల శిలలు **ఆర్కెయిన్ శిలలు.**
3. మనదేశంనుంచి ఇనుము ఎక్కువగా **జపాన్** కు ఎగుమతి అవుతోంది.
4. ఒడిసా లోని మయూర్‌భంజ్‌లో **ఇనుము, మాంగనీసు** లభిస్తున్నాయి.
5. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఇనుప నిక్షేపాలు **ఖమ్మం** జిల్లాలో ఉన్నాయి.
6. **సున్నపురాయి** సిమెంటు పరిశ్రమకు అవసరమైన ముడిపదార్థం.
7. సిమెంటు, ఎరువుల పరిశ్రమలో ఉపయోగించు ఖనిజము **జిప్సం.**
8. జ్వలించేగ్యాస్ మాంటిల్స్ తయారీలో **సీసం** ను ఉపయోగిస్తారు.
9. సీసం, జిప్సం, జింకును ఎక్కువగా ఉత్పత్తి చేసే రాష్ట్రం **రాజస్థాన్.**
10. లిగ్నైట్ రకపు బొగ్గు క్షేత్రం తమిళనాడులోని **నైవేలి లో** వుంది.
11. వజ్రాలు అధికంగా ఉత్పత్తి చేయు రాష్ట్రం **మధ్యప్రదేశ్.**
12. **మాంగనీసు** ఉత్పత్తిలో భారతదేశం ప్రపంచంలో 3వ స్థానంలో కలదు.
13. బ్లీచింగ్ పౌడర్ తయారీకి ఉపయోగించే ఖనిజము **మాంగనీసు.**
14. బంగారాన్ని ఎక్కువగా ఉత్పత్తి చేసే రాష్ట్రం **కర్ణాటక** (కోలార్ గనులు).
15. విద్యుత్, ఎలక్ట్రానిక్ పరిశ్రమలకు **అబ్రకం(మైకా)** తప్పనిసరిగా కావాలి.
16. అభ్రకం ఉత్పత్తిలో భారతదేశం **ప్రథమ** స్థానంలో కలదు.
17. నెల్లూరుజిల్లాలో లభించు ఖనిజం **మైకా.**
18. ఝరియా గనుల్లో లభించు ఖనిజం **బొగ్గు**
19. ఇంధన శక్తిని ఎక్కువగా ఉత్పత్తి చేస్తున్న ఖనిజం **నేలబొగ్గు.**
20. బొగ్గు, బాక్సైట్ ఉత్పత్తిలో **బీహార్** ప్రథమ స్థానంలో గలదు.
21. అల్యూమినియం ముడి ఖనిజము **బాక్సైట్.**
22. భారతదేశంలో రాగి ఉత్పత్తి **చాలా తక్కువగా** వుంది.
23. అవక్షేప శిలలకు ఉదాహరణ **పెట్రోలియం.**
24. పశ్చిమతీరం లోని ముఖ్య పెట్రోలియం ఉత్పత్తి ప్రాంతం **బొంబాయిహై.**
25. బొంబాయిహై నందు లభించు ఖనిజం **పెట్రోలియం.**
26. మనదేశం ఎక్కువగా దిగుమతి చేసుకుంటున్న వస్తువు **పెట్రోలియం.**
27. వెండి ఉత్పత్తిలో **రాజస్థాన్** ప్రథమ స్థానంలో గలదు.
28. విద్యుత్ బల్బుల ఫిలమెంట్ల తయారీలో ఉపయోగించు ఖనిజము **టంగ్‌స్టన్.**
29. దేశంలోని ముఖ్యమైన ఖనిజ మేఖల **హిమాలయ ప్రాంతం.**
30. **బెరైటీస్** ఉత్పత్తిలో ప్రథమస్థానంలో గల రాష్ట్రము **ఆంధ్ర ప్రదేశ్.**
31. **లిగ్నైట్** ఉత్పత్తిలో ప్రథమస్థానంలో గల రాష్ట్రము **తమిళనాడు.**
32. **IREDAL** :Indian Renewable Energy Development Authority Limited
    భారత ప్రతిస్థాపక యోగ్యశక్తి అభివృద్ధి సంస్థ.
33. భారత ప్రతిస్థాపక యోగ్యశక్తి అభివృద్ధి సంస్థను ఏర్పాటు చేసిన సంవత్సరం **1987.**
34. భారతీయ వస్తువులను ఎక్కువగా దిగుమతి చేసుకునే దేశం **USA** (అమెరికా).
35. ఒక ఖనిజం కానీ లేదా కొన్ని ఖనిజాలు కానీ ఎక్కువగా లభించే విశాలమైన భౌగోళిక ప్రాంతాలను **ఖనిజ మేఖల** అని అంటారు.

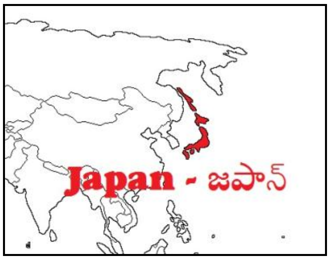

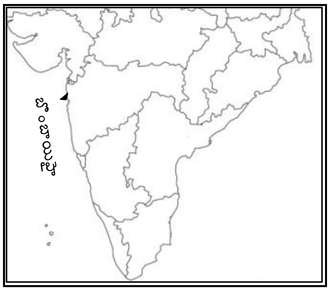

ఖనిజ వనరులు

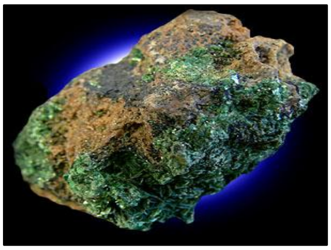
యురేనియం

థోరియం

మోనజైట్

ఖనిజం పేరు	గని పేరు	లభించే రాష్ట్రం
బంగారం	కోలార్	కర్ణాటక
వెండి	ఉదయపూర్	రాజస్థాన్
వజ్రాలు	పన్నా	మధ్య ప్రదేశ్
అభ్రకం	నెల్లూరు	ఆంధ్ర ప్రదేశ్
ఇనుము	సింగ్ భమ్	జార్ఖండ్
మాంగనీసు	మయూర్ భంజ్	ఒరిస్సా
సహజ వాయువు	కాంబే	గుజరాత్
పెట్రోలియం	బొంబాయి హై	మహారాష్ట్ర
బొగ్గు	ఝరియా	బీహార్

K. S. BOOKS BY K. SURESH - 9441775926

1. ఖనిజాలు ఎన్ని రకాలుగా వర్గీకరింపబడ్డాయి? అవి ఏవి?

జ. ఖనిజాలు – వర్గీకరణ

ఖనిజాలు నాలుగు రకాలుగా వర్గీకరింపబడ్డాయి.

1. లోహ ఖనిజాలు.
2. అలోహ ఖనిజాలు.
3. ఇంధన ఖనిజాలు.
4. అణు ఖనిజాలు.

2. లోహ ఖనిజాలను పేర్కొనుము?

జ. లోహ ఖనిజాలు :

1. ఇనుము.
2. మాంగనీసు.
3. బాక్సైట్
4. రాగి
5. సీసం

3. అలోహ ఖనిజాలను పేర్కొనుము?

జ. అలోహ ఖనిజాలు

1. సున్నపు రాయి.
2. ముగ్గు రాయి.
3. జిప్సం
4. రాతినార

4. ఇంధన ఖనిజాలను పేర్కొనుము?

జ. ఇంధన ఖనిజాలు :

1. నేలబొగ్గు.
2. లిగ్నైట్.
3. పెట్రోలియం.
4. సహజ వాయువు.

5. అణుశక్తి ఖనిజాలను పేర్కొనుము?

జ. అణుశక్తి ఖనిజాలు :

1. యురేనియం.
2. థోరియం.
3. మోనజైట్.
4. టిటానియం.

6. భారత దేశంలో గల ముఖ్య ఖనిజ మేఖలలను పేర్కొనుము?

జ.భారత దేశం – ముఖ్య ఖనిజ మేఖలలు

1. దామోదర్ లోయ ప్రాంతము:
బొగ్గు, ఇనుము, మాంగనీసు, అభ్రకం.

2. మధ్య భారతదేశం:
మాంగనీసు, బొగ్గు, బాక్సైట్.

3. దక్కన్ ప్రాంతము:
బెరైటిస్, ఆస్బెస్టాస్, డోలమైట్.

4. కర్ణాటక ప్రాంతము:
బంగారము, క్వార్ట్జ్, సిలికా.

5. తమిళనాడు ప్రాంతము:
చైనాక్లే, బాక్సైట్, ఇనుపధాతువు.

6. కేరళ ప్రాంతము :
గ్రాఫైట్, బాక్సైట్.

7. మధ్య రాజస్థాన్, గుజరాత్ ప్రాంతము :
రాగి, సీసం, జింకు, వెండి, యురేనియం.

8. హిమాలయ ప్రాంతము:
ఆంటిమొని, నికెల్, కోబాల్ట్, టంగ్‌స్టన్

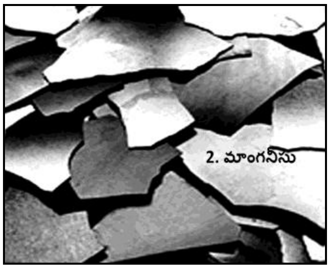

K. S. BOOKS BY K. SURESH
9441775926

7. లభ్యత ఆధారంగా భారతదేశంలోని ఖనిజాలను వర్గీకరించుము.

జ. **లభ్యత ఆధారంగా భారతదేశంలోని ఖనిజాలు**

లభ్యత ఆధారంగా భారతదేశంలోని ఖనిజాలు మూడు రకాలు. అవి

1. దేశంలో ఉపయోగించినా ఎగుమతి చేయటానికి మిగులు ఖనిజాలు:
ఇనుము, అభ్రకం, మాంగనీసు, గ్రానైటు.

2. దేశంలో స్వయం సమృద్ధికి సరిపడు ఖనిజాలు:
బొగ్గు, జిప్సం, బెరైటీస్, అల్యూమినియం.

3. దేశంలో కొరతగా ఉండి దిగుమతి చేసుకునే ఖనిజాలు:
పెట్రోలియం, రాగి, సీసం, వెండి, పాదరసం.

8. ఖనిజాల ప్రాముఖ్యతను వివరింపుము.

జ. 1. ఖనిజాలు పారిశ్రామిక రంగానికి ముడి పదార్థాలు.
2. రవాణా అభివృద్ధికి ఇంధన ఖనిజాలు అవసరం.
3. ప్రకృతిలో లభించే ఖనిజాలు ప్రజలకు జీవనోపాధిని కల్పిస్తున్నాయి.
4. మిగులు ఖనిజాల ఎగుమతి ద్వారా విదేశీ మారక ద్రవ్యం లభిస్తున్నది.

9. ఖనిజాల విస్తరణలో స్పష్టమైన లక్షణాలను పేర్కొనుము.

జ. 1. ఖనిజాల విస్తరణ మనదేశంలో అసమానంగా ఉంది.
2. ద్వీపకల్ప ప్రాంతంలో లోహ, అలోహ ఖనిజాలు ఎక్కువ.
3. బొగ్గు క్షేత్రాలన్నీ నదీలోయలలో ఉన్నాయి.
4. పెట్రోలియం నిక్షేపాలు అస్సాం, గుజరాత్‌లలో ఎక్కువ.
5. ఇనుము నిక్షేపాలు బీహార్, ఒడిసా మరియు మధ్య ప్రదేశ్ లలో ఎక్కువ.
6. ఉత్తర భారతదేశ విశాల మైదానాలలో ఆర్థికంగా విలువైన ఖనిజాలు లేవు.

ఖనిజము	ప్రథమ స్థానం- రాష్ట్రం
ఇనుము	జార్ఖండ్
మాంగనీసు	ఒడిసా
బాక్సైటు	జార్ఖండ్
రాగి	జార్ఖండ్
సీసము, జింకు	రాజస్థాన్
క్రోమైటు	ఒడిసా
బంగారం	కర్ణాటక
వెండి	రాజస్థాన్
టంగ్ స్టన్	రాజస్థాన్
తగరము	బీహార్
అభ్రకము	బీహార్
సున్నపురాయి	ఆంధ్ర ప్రదేశ్
జిప్సం	రాజస్థాన్
అపటైటు	జార్ఖండ్
ముగ్గురాయి	ఆంధ్ర ప్రదేశ్
ఆస్బెస్టాస్	జార్ఖండ్
గ్రాఫైట్	ఆంధ్ర ప్రదేశ్
కయనైట్	జార్ఖండ్
మాగ్నసైట్	తమిళనాడు
సిల్లిమనైట్	మేఘాలయ
స్టియటైట్	రాజస్థాన్
డోలమైట్	ఒడిసా
వజ్రాలు	మధ్య ప్రదేశ్
ఉప్పు	గుజరాత్
బొగ్గు	జార్ఖండ్
లిగ్నైట్	తమిళనాడు
పెట్రోలియం	అస్సాం
సహజ వాయువు	గుజరాత్
యురేనియం	జార్ఖండ్
థోరియం	తమిళనాడు
మోనజైటు	కేరళ